

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus secundi scena tertia

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

ACTUS SECUNDI

Τρίμετροι Ίαμβικοί.

ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ, ΧΡΕΜΥΛΟΣ.

- 335 **Τ**ί αὖ ἐν τῷ πράγματι εἴη; πόθεν, ἢ τίνι τρόπο
 Χρεμύλῳ πεπλότῃ ἐξαπίνης; ἢ πείθομαι;
 Καὶ τοι λόγῳ γ' ἦν, ἢ τ' Ἑρακλῆα, πολὺς.
 Ἐπὶ τοῖσι κερδαῖσι τ' καθημένων,
 Ὡς ἐξαπίνης ἀνῆς γαγῆν) πλόσιῳ.
 340 Ἐπὶ δέ μοι τὸ αὐτὸ θαυμαστόν, χ' ὅπως,
 Χρηστόν π' πράττων, τὰς φίλους μεταπέμπε).
 Οὐκ ἐπιχρῆστόν π' πράγματι ἐργάζε).
 ΧΡ. Ἀλλ' ἔδεν σποκρέψας ἐρῶ, μὰ τὰς θεάς.
 Ὡς Βλεψιδῆμι· ἀμεινοὶ ἢ χθὲς πράττομεν.
 345 Ὡς μετέχων ἔστιν· εἰ γὰρ τ' φίλων.
 ΒΛ. Γέρονας δ' ἀληθῶς, ὡς λέγῃσι, πλόσιῳ;
 ΧΡ. Ἐσομαι μὲν ἐν αὐτίχῃ μάλ', ἢν θεὸς θέλῃ.
 Ἐπὶ γὰρ πῆ, ἐπὶ κίνδυνῳ ὅν τ' ἄρα πράγματι.
 ΒΛ. Ποῖός τις; ΧΡ. Οἷῳ; ΒΛ. Λέγ' ἀνίσας, ὅ, π' φῆς ποτε.
 350 ΧΡ. Ἦν μὲν καταθρόσσωμεν, ὅν πράττειν αἰεὶ.
 Ἦν δὲ σφαλῶμεν, ὅν πιπετεῖσθαι τοπράττων.
 ΒΛ. Τὴν π' ποτὸν φαίνε) τὸ φορτίον,
 Καὶ μ' οὐκ ἀρέσκει. τὸ, τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαθ.
 Οὕτως ἄρ' πληθεῖν, τὸ τ' αὖ δεδδικέναι,
 355 Πρὸς ἀνδρὸς ἔδεν ὑγιᾶς ἐπ' ἐργασμέναις.

ΧΡ.

vf. 336. Χρεμύλῳ.] Elegantissimus Procopius Epistola 23, quae est ad Nestorium, quem recens ditatum ferociter esse factum scribit, ab hoc versu exorditur, unde pauca excerpimus: Χρεμύλῳ, inquit, πεπλότῃ ἐξαπίνης, ἢ κερμαδία φησὶ· καὶ σὺ γὰρ πλοῦτιν ἰσικας, ἢ πῶποτε τοῦτο μάθων, Ἦν δὲ πτωχότατος ἄν. Chremylus repente factus est dives, inquit Comoedia: & tu nunc videris ditescere, nunquam antea id expertus, cum esses Iro pauperior. & interjectis paucis: ὅπως δὲ τ' ὄλιος γέρονας, τῆ φιλοσοφία χάρειν εἰπόν· τὸ δὲ πρῶτον ἰκίνο, ὅ σοι μάλιστα ἐπιποιήσατο πρῶτον, καὶ τὰς ἐπὶ σοὶ τοῦ προκρίψαι ἐλπίδας, φροῦδα πάντα πεποιήκας· totum te materiae mancipasti, philosophiae autem vale dixisti: tum

vero mansuetudinem illam, & lenitatem, quam Philosophia vix tandem tibi indiderat, & speciem illam proficiendi de te conceptam, haec inquam omnia ventis tradidisti. Quibus verbis idem dicit quod Nofter infra vf. 511. & 563.

vf. 338. Κερμαδία.] In nostris solebant ad confabulandum convenire. Videndus Erasmus in Chiliadibus & Casaubonus ad Characteres Theophrasti c. XI. Nofter in Avibus vf. 1441. Ἦταν λέγουσιν οἱ πατέρεις ἐκαστὸς τοῖς μειράκιοις ἐν τοῖσι κερδαῖσι τὰδ.

vf. 341. Χρηστόν τι πράττων.] Rem bene gerens: prospera fortuna utens. In Pace vf. 214. εἰ τι πράττειν ἀγαθόν. Hujus phraseos sine particula, τι, ubique obvia sunt exempla.

SCENA TERTIA.

Senarii Jambici.

BLEPSIDEMUS, CHREMYLUS.

- 335 **B**L. Quid hoc rei fit? unde & quomodo.
Chremylus dives factus est repente? non credo.
Tametsi, mehercule, sermones multi fuerint
Hominum in tonstrinis desidentium,
Eum repente factum esse divitem.
- 340 Est autem hoc ipsum mirandum, & quod,
Prospera utens fortuna, amicos accersit.
Non sane facit hoc pro recepto hic more.
CHR. Sed nihil caelando, ita me Dii ament, dicam,
O Blepsideme: melius quam heri nobiscum nunc agitur:
- 345 Adeoque participem te fieri bonorum nihil prohibet; es enim unus ex amicis.
BL. Verene es factus, uti praedicant, dives?
CHR. Fiam equidem jam statim, si deus volet.
Inest enim inest aliquod periculum in hac re.
BL. Quale? CHR. tale. BL. Perge dicere, quicquid dicturus es tandem.
- 350 CHR. Ut, si rem istam ex sententia geremus, simus perpetuo fortunati;
Sin aliquid fuerit offensum, ut funditus pereamus.
BL. Istud grave videtur onus,
Et mihi neutiquam placet. nam subito nimis,
Sic ditari, & rursus in metu esse,
- 355 Hominis est, qui nihil boni patravit.

CHR.

vf. 343. 'Αλλ' ἴδεν] Ut Euripides in Phoenissis vf. 460. ἰγὰ γὰρ ἴδεν, μάτηρ, ἀποκούσας ἰδῶ.

vf. 347. 'Ἦν θεός θεός] Vide supra vf. 114. Infra vf. 405. ἀλλ' ἦν θεοὶ θεῶσι ἴδεν ἀπίσταν. In Ranis vf. 530. ἴσως γὰρ τοὶ πολλοὶ ἡμᾶς διδόντες, εἰ θεός θεός. Plato Epist. 6. καὶ οὐκ ἴδεν ἡμᾶς πάντ' ἀγαθὰ ποιῶν, ἦν θεός θεός. Et dico nos haec facientes omnia bona facturos, deo volente.

vf. 348. 'Ἦν] pro ἴσως. Acharn. vf. 555. τοὺς ἀγ' ἡμῶν ἐν ἴν. & alibi.

vf. 353. καὶ μ' ἐν ἀπίσταν] Pro καὶ μοι. Scholiastes ad Plutum vf. 69. adducens hunc Sophoclis versum: ἔ γὰρ μ' ἀπίσταν γλῶσσά σου τειθυμένην non

enim lingua tua mihi placet acuta, subjungit: ἀπὸ τοῦ, ἔ γὰρ μοι. Invenio autem illum locum in Ajace vf. 585. Aristophanes in Ranis vf. 103. σὲ δὲ πάντ' ἀπίσταν; In Lystrata vf. 509. καὶ ἐν ἡπίσταν γ' ἡμᾶς. Usitatus est ἔ μοι ἀπίσταν.

vf. 355. Ἦγε ἀνδρὲς] Non quidem abundat praepositio, sed tamen potest deesse manente eodem sensu, quod patet ex hoc exemplo: τὸτο γὰρ τῶν θεῶν ἴσως παρῶν καὶ ἔ περὶ ἡμῶν, in Vespis vf. 1016. Vide quae notavi ad Ranas vf. 530. Alius etiam est usus hujus particulae cum genitivo constructae, de quo vide quae ad Vespas notavi vf. 644.

- CHR. Quomodo nihil boni. BL. Si nimirum aliquid furatus
Inde venis, aut argentum aut aurum
Ab Apolline: & nunc forte facti te poenitet.
- CHR. Proh averrunce Apollo! haud ego quidem. Jovem testificor.
- 360 BL. Define nugari, ô bone: novi enim clare.
- CHR. Noli tu quicquam tale de me suspicari. BL. Heu!
Quam nihil omnino fani est apud quenquam,
Verum omnes ad unum serviunt lucro.
- CHR. Profecto *tu homo* haud fanus mihi videris.
- 365 BL. Quam multum recessit à pristinis moribus!
- CHR. Mi homo, te certe atra bilis agitat.
BL. At neque vultu est fatis composito & quieto,
Sed & is indicio est eum aliquid mali perpetrasse.
- CHR. Tu quidem quid garrias novi. nempe quasi ego aliquid furatus fuerim.
- 370 Cupis particeps fieri. BL. Egone particeps fieri cupio? cujusce rei?
- CHR. Haec res non est ejusmodi, sed aliter sese habet.
BL. Num tu non furatus es, verum rapuisti. CHR. Larvae te ac intempe-
riae agitant.
- BL. At vero nec privasti quenquam?
- CHR. Non certe ego. BL. ô Hercules! age quonam igitur quis.
- 375 Se vertat? nam verum non vis fateri.
- CHR. Accusas priusquam rem cognoveris.
BL. O amice! ego tibi haec exiguo admodum sumtu
Volo curare ut recte sint, priusquam audiant ista cives,
Os Oratorum nummis obturans.
- 380 CHR. Et quidem amicus *esses scilicet*, si certe mihi videare
Tribus forte minis *ad corrumpendos Oratores* impensis, computare duodecim.
BL. Video quendam qui ad tribunal fedebit,

Et

ser: ἀγαθὸν ἔσται εἰδὲν ἐπιθυμῶν παθεῖν in Vespis vf. 1131. Sic φωνῶν apud Sophoclem in Philoctete vf. 1205. quod Scholiastes ibi exponit per θανατοῦσαν & θανάτου ἐπιθυμῶν. Vid. ad Nubes vf. 183.

vf. 377. Ἀπὸ μικρῶν] Aeschylus in Choëphoris vf. 260. ἀπὸ μικρῶν δ' ἂν ἀριεὺς μίχραν δόμον δοκῶντα ἀδύ-
τα ἢν πεπρωκέναι· ἰσὶ μὲν ἄλλαν ἐπιπλεῖν δόμον ἐπιπλεῖν δόμον
nostram, quae nunc plano videtur cecidisse. Scholia: ἀπὸ μικρῶν ἀλλὰς. Noster in Equitibus vf. 784. ὡς ἀπὸ
μικρῶν ἴσως ἀλλὰ θανατοῦσαν γυμνάσαι.

vf. 379. Τὸ σῶμα ἐπιπλεῖν] Rhetores non tantum lin-
guam, sed & silentium venale habebant: nota est ἀ-
γορεύειν Demosthenis. Noster in Pace vf. 644. Χρυσίον
τὸ πάντα ποιῶντα ἰδὲν τὸ σῶμα. Theophrastus Simo-
cata Epist. 17. ἢ λαμῶν τοῖς ἄλλοις τῶν ἀποκρίσεων ἐπιπλε-
ῖν, Leucippi quibus donis obturavit. In Equitibus vf. 435.
sum Cleon dixisset Isiciarium decem. talenta habere

male parta; iste inquit: τί δῆτα, βέλτ' ἢ τολάντων ἢ
λαβῶν σιωπῶν;

vf. 381. Τρεῖς μῖνας] Si pro me tres minas impende-
ris Rhetoribus, duodecim autem à me repetieris; ami-
cus scilicet eris mihi. Ironice.

vf. 382. Ὁρῶ τινα] Video quendam nempe istum Chre-
mylum. Dicit autem se animo praevidere Chremylum
sacrilegii reum supplicem fore iudicibus, ne condem-
neretur. Sic etiam in Acharmenibus Lamachus in splen-
dente Clypeo, tanquam in speculo, dicit se senem vide-
re, qui reus sit futurus desertae militiae, & intelligit
illum, qui ibi aderat, pacis amantem Dicaeopolin vf.
1158. ἰστέον γίνεσθαι δικίας φρονημάτων. Sic in Ranis vf.
554. Indefinitum τὸς ad certam & definitam personam
refertur: κακὸν δὲ τινί, malum imminet alicui nempe Bac-
cho, qui ibi aderat, & vf. 613. ἰστέον κακὸν nempe Xanthiae,
quem quasi digito ostendebat. Vid. ib. vf. 635. & 671.

- Ἰκετῆλαι ἔχοντα, μὲν τὰ παῖδιον,
 Καὶ τὸ γυναικός· κ' εἰ δούσονται ἀντικρυς
 385 τῶν Ἡρακλειδῶν ἐδ' ὀπιῶν, τὸ Παμφίλου.
 ΧΡ. Οὐκ, ὦ κακὸδαμον, ἀλλὰ τὴν ληστὴν μόνον
 Ἐγωγε, καὶ τὴν δεξιὴν καὶ σόφροναν
 Ἄπαρ πλεῖστα ποιήσω. ΒΛ. Τὶ σὺ λέγεις;
 Οὕτω πάνυ πολλὰ κέκλοφας; ΧΡ. Οἶμοι τὸ κακῶν,
 390 Ἀπολείς. ΒΛ. Σὺ μὲν ἐν σταυτῶν, ὡς γ' ἐμοὶ δοκεῖς.
 ΧΡ. Οὐ δῆτ'· ἐπεὶ τὸ Πλεῖστον, ὦ μόχθηρε σὺ,
 Ἐχω. ΒΛ. Σὺ Πλεῖστον; ὁποῖον; ΧΡ. Αὐτὸν τὸ θεόν.
 ΒΛ. Καὶ πῶς ἔστιν; ΧΡ. Ἐνδόν. ΒΛ. Πῶς; ΧΡ. Παρ' ἐμοί. ΒΛ. Πα-
 ρὰ σοί; ΧΡ. Πάνυ.
 ΒΛ. Οὐκ ἐς κόρακας; Πλεῖστον ὡσαύτως σοί; ΧΡ. Νὴ τὴν θεῶν.
 395 ΒΛ. Λέγεις ἀληθῆ; ΧΡ. Φημί. ΒΛ. Πρὸς τὸ Ἐπίαι;
 ΧΡ. Νὴ τὸ Ποσειδῶν. ΒΛ. Τὸν θαλάσσιον λέγεις;
 ΧΡ. Εἰ δ' ἔστιν ἕτερός τις Ποσειδῶν, τὸν ἕτερον.
 ΒΛ. Εἴτ' εἰ ἀπέμπευς καὶ πρὸς ἡμᾶς τὴν Φίλβος;
 ΧΡ. Οὐκ ἔστι πῶς τὰ παράματ' οὐ τέτα. ΒΛ. Τί Φίβος;
 400 Οὐ τῶ μεταδέναι; ΧΡ. Μὰ Δία· δεῖ γ' ὡσαύτως. ΒΛ. Τί;
 ΧΡ. Βλέψαι ποιῆσαι γὰρ. ΒΛ. Τίνα βλέψαι; Φράσον.
 ΧΡ. Τὸν Πλεῖστον, ὡς περ τοσούτερον, ἐνὶ γὰρ τῶ πρόπῳ.
 ΒΛ. Τυφλὸς γ' ὄντως ἐστὶ; ΧΡ. Νὴ τὸ ἕρανον.
 ΒΛ. Οὐκ ἐτὸς ἄρ' ὡς ἐμ' ἦλθεν ἐδὲ πρόπιτε.
 405 ΧΡ. Ἄμ', ἦν θεοὶ θάλασσι, νῦν ἀφίξει.
 ΒΛ. Οὐκ ἐν ἰατρῶν εἰσαγαγεῖν ἐχρήσθη;
 ΧΡ. Τίς δῆτ' ἰατρὸς ἔστι νῦν οὐ τῆ πόλι;
 Οὔτε γ' ὁ μαδὸς ἐδὲν ἔστ', εἴτ' ἡ τέχνη.
 ΒΛ. Σκοπῶμεν. ΧΡ. Ἄμ' ὅσα ἔστιν. ΒΛ. Οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ.
 410 ΧΡ. Μὰ Δί' ἀλλ' ὅσα πάλαυ παρεσκυβαζόμεν

Ἐγὼ

vf. 383. Ἰκετῆλαι] Erat olivae ramus, quem sup-
 plices praetendebant. Stautus ipsam etiam olivam sup-
 plicem vocat Lib. XII. Theb.

Ibid. Μετὰ τὰ παῖδιον] Solebant rei, ut iudicibus mi-
 sericordiam moverent, ad tribunal protrahere liberos
 suos lamentantes. Vid. in Vespis vf. 565. & 978.

vf. 385. Ἡρακλειδῶν] Heraclidae post Herculis ex-
 cessum extorres errabant, civitatibus, quas adirent,
 eos hospitio prohibentibus, metu Eurysthei, qui extir-
 pare hanc familiam volens, ne quis exoriretur inde
 ultor eorum, quae Hercules perpessus fuerat, quaque-
 verium mittebat legatos, pellentibus Heraclidas amici-
 tiam offerens, recipientibus bellum denuncians: isti
 Athenas etiam confugerant, & supplicum habitu atque
 ritu ad aram Jovis forensis ibi sederunt. Vid. Not. seq.

Ibid. Παμφίλου] Heraclidae Pamphili dicuntur esse
 opus, vel Pictoris, vel Tragicæ Poetae: si Poeta hic
 intelligitur, fecit ille ejusdem nominis drama cum Eu-
 ripide, cujus hodie extat tragoedia Heraclidae; si au-
 tem Pictor, videtur is in Poecila, aut alibi hanc hi-
 storiam pinxisse, ut Micon bellum Amazonium, teste
 Aristophane in Lystrata vf. 682. quem locum addu-
 cam, quia & hic in Picto videtur potius picturam in-
 telligere, ut in Lystrata: τὰς δὲ Ἀμαζόνων σκίπη, ὡς
 Μικὸν ἰχθυῖν ἐπ' ἰσταν μαχουμένης. Similiter in Achar-
 nensibus vf. 990. respicit ad tabulam quandam pictam,
 ubi inerat Amor sive Cupido depictus: πῶς αἰ ἐμὸ καὶ
 σὲ τίς ἔως συναγάγοι λαβὼν ἄσπερ ὁ γεγραμμένον.

vf. 386. Τὴν χερσὶν] Si enim, ut ais, furatus suis-
 sem; improbus essem; si autem improbus essem, nihil
 darcem

- Et supplex olivae ramum protendet, cum liberis
 Et uxore; qui prorsus non differet
 385 Quicquam ab Heraclidis Pamphili.
 CHR. Haud, ô infane, *ita est, sed probus sum*, probosque solos
 Ego & elegantes & modestos
 Mox divites reddam. BL. Quid tu ais?
 Adeone multa furatus es? CHR. Vah! tu istis malis commemorandis
 390 Enecas me. BL. Tu quidem te ipsum, ut mihi videre, *perdis, qui ea patraisti*.
 CHR. Non equidem; quoniam Plutum, ô improbe,
 Habeo. BL. Tu Plutum? quemnam? CHR. ipsum Deum.
 BL. Et ubinam est? CHR. Intus. BL. Ubi? CHR. Apud me. BL. Apud te?
 CHR. Omnino.
 BL. Quid? malum, Plutusne apud te est? CHR. Per Deos juro.
 395 BL. Verane dicis? CHR. Aio. BL. Per Vestam obsecro!
 CHR. Testor Neptunum. BL. Marinum illum dicis?
 CHR. Si est alius aliquis Neptunus, illum alium.
 BL. Itaque nonne etiam ad nos amicos tuos eum transmittes?
 CHR. Res nondum eo rediit. BL. Quid ais?
 400 An non *eo rediit res, ut nos participes facias*? CHR. Non certe: oportet
 prius. BL. Quid?
 CHR. Curare nos ut ille videat. BL. Quisnam videat? dic mihi.
 CHR. Plutus, & quidem ut antehac, quovis pacto.
 BL. Estne autem vere caecus? CHR. Coelum testor.
 BL. Non sine causa ergo ad me nunquam venit.
 405 CHR. At jam porro veniet, si Dii voluerint.
 BL. Annon medicum oportet introducere aliquem?
 CHR. Quis vero medicus est nunc in urbe?
 Nam & merces nihili est, & ars.
 BL. Videamus *an sit aliquis*? CHR. At non est. BL. Neque mihi videtur.
 410 CHR. Non certe. Verum, quod dudum parabam

Ego,

darem probis hominibus; nunc autem quia probis hominibus dare constitui, patet me probum esse: si autem sum probus, furatus non sum.

vf. 394. Οὐκ ἐς κέρκεας;] Subauditur verbum aliquod. Alciphron I. Epistola 17. ἐκ ἐς κέρκεας φθαρσέλαι; Nonne in malam rem successerit? idem est quod ἐς ὄλεθρον. Sophocles Oedipo Tyranno vf. 1136. ἐκ εἰς ὄλεθρον; ἢ σιωπίας ἔση; Eufisne hinc in malam rem; non tacebis; Vide in Ranis vf. 614. Infra vf. 782.

vf. 395. Τὸν θαλάσσιον λέγεις;] Hic non satis apparet, cur Blepsidemus scire cupiat, utrum Chremylus per Neptunum θαλάσσιον iuraverit, an vero per Neptunum alio nomine vocatum; in Nubibus autem vf. 82. perficuum est, cur Strepsiades notit Phidonidem filium

iurare per Neptunum θαλάσσιον. nam dicit: ἔπερ γὰρ ὁ θεὸς ἀπὸς μοι ἦ κακῶν. Nisi forte propterea id rogavit, quia, si constet eum per θαλάσσιον iurasse, concludi possit, Plutum sive Opes illas fuisse mari advectas. Neptunus autem θαλάσσιον in Lystrata vf. 406. dicitur ἀλλεῖς in Thesmophoriazasis vf. 329. πόντιον. Aliud etiam habet Neptunus cognomen, nempe Ἀσφάλειον in Acharnensibus vf. 682.

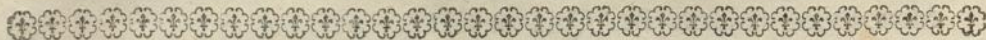
vf. 399. Οὐκ ἴσι παῖ;] In Equitibus vf. 833. paullo aliter: ἐκ, ἃ ἡγεῖται, ταῦτ' ἴσι πα πάντη.

Ibid. Ἐν πέτρῳ] Sophocles in Antigona vf. 39. εἰ πέτρῳ ἐν πέτρῳ. si haec ita sunt: si hoc in loco res est.

vf. 402. Ἐν τῷ πρῶτῳ] aliquo modo. Idem est μὴ γὰρ πρῶτον in Thefm. vf. 437.

E

Ἐγώ, κατακλιθεῖν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιῶν,
 Κρέσσον ἔστι. ΒΛ. Πολὺ μὲν ἐν, νῆ τὸς θεῶς.
 Μὴ νῦν ἀφάτεσθ'· ἀλλ' ἀνυε φράσων ἐν γέ π.
 ΧΡ. Καὶ δὴ βαδίζω. ΒΛ. Σπευδέ νῦν. ΧΡ. Τῆτ' αὐτὸ δρῶ.

ACTUS SECUNDI

Τρίμετροι Ἰαμβικοί.

ΠΕΝΙΑ, ΧΡΕΜΤΛΟΣ, ΒΛΕΨΙΔΗΜΟΣ.

- 415 ⁵ Ω θεσμὸν ἔργον, καίνόσιον, ἢ ᾠδάνομον
 Τολμῶντε δρᾶν ἀνθρώπων κακοδάμονε.
 Ποὶ ποί; τί φέρεται; εἴ μενείτον; ΧΡ. Ἡράκλεις.
 ΠΕΝ. Ἐγὼ γὰρ ὑμᾶς ἐξολῶ κεκῆς κεκῶς·
 Τόλμημα γὰρ τολμᾶτον ὄσα ἀναχετόν,
 420 Ἄλλ' οἷον εἶδες ἄλλ' εἰδεπόποτε,
 Οὔτε θεός, εἴτ' ἀνθρώπων· ὅτ' ἀπολάλατον.
 ΧΡ. Σὺ δ' εἶ τίς; ὠχερὰ μὲν γὰρ εἶναι μοι δοκεῖς.
 ΒΛ. Ἴσως Ἑρινός ἐστιν ἐκ τραγωδίας·
 Βλέπε γὰρ τοι μακρὸν πὶ ἢ τραγωδικόν.
 425 ΧΡ. Ἄλλ' ὄσα ἔχει γὰρ δάδας. ΒΛ. Οὐκοῦν κλαύσε.
 ΠΕΝ. Οἴεσθε δ' εἶναι τίνα με; ΧΡ. Πανδοκῦττειαν,
 Ἡ λεκιδόπαλιν. εἴ γὰρ ἀν' τσοστωνί
 Ἐπέχεσθε ἡμῖν, εἰδὲν ἠδικημένη.
 ΠΕΝ. Ἀληθές; εἴ γὰρ δεινότατα δεδράχασιν,
 430 Ζητῶντες ἐκ πάσης με χάρας ἐμβαλεῖν;

ΧΡ.

vf. 411. Εἰς Ἀσκληπιῶν] Similiter in Vespis vf. 122. διέπλευσεν εἰς Ἀργίνα· εἴτα συλλαβῶν νόστος, κατέκλι-
 θεν αὐτὸν εἰς Ἀσκληπιῶν.

vf. 415. Ω θεσμὸν ἔργον] Aelianus Epist. 15. τάχα
 περὶ τῆς θεσμὸν δράσεως καὶ νενομιστοῦ ἔργον. Forte etiam
 aliquod calidum facies & juvenile facinus. ubi vide quae
 ego notavi, & quae ad Alciphronis Epistolam 37. Si-
 milis locus est Euripidis in Medea vf. 1123. ὃ δεινὸν
 ἔργον παρανομίας εἰργασμένη· O quae dirum facinus injuste
 patrasisti. de voce θεσμὸς vide etiam notata ad Vespas
 vf. 922. Intervenit autem hic Persona Paupertatis, dum
 isti Senes proficisci parant ad Aesculapium cum Pluto:
 deinde oritur disputatio de paupertate, an ea sit con-
 ducibilis humanae societati; qua finita, quamvis Per-

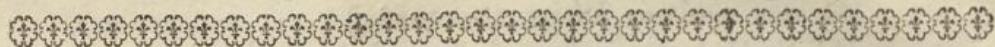
sona paupertatis praeclare pro se ipsa dixisset, tamen
 ejicitur; Plutus autem ad Aesculapium ducitur, unde
 mox redit videns.

vf. 419. Τόλμημα] In Ecclef. 106. Τόλμημα τολμῶ-
 μεν. In Pace vf. 93. τόλμημα νέον παλαμισμένον.

vf. 422. Ὄχερ] Talem faciem tribuit Personae pau-
 pertatis, qualis solet esse pauperum & famelicorum. Sic
 pallida mors apud Horatium, quia mortui tales sunt.

Ib. Δοκεῖ] Non tantum videtur esse pallida, sed re-
 vera talis est. Interim tamen ita usurpant Graeci hoc
 verbum quandoque; ita Sophocles in Oedipo Tyranno
 vf. 410. εἰ δὲ μὴ δοκεῖς γέρον εἶναι, παθὲν ἔγνωσ' ἀν-
 οἴατος φρονεῖς· Nisi viderem te senem esse, cum tuo
 malo sentire quid affectes; nam ibi Oedipus non pu-
 tabat

Ego, ut collocemus eum in Aesculapii templum,
Illud optimum est. BL. Multo quidem certe, ita me Dii ament.
 Ne igitur cunctare; sed da operam ut perficias aliquid.
 CHR. Atqui jam vado. BL. Nunc festina. CHR. Hoc ipsum facio.

SCENA QUARTA.

Senarii Iambici.

PAUPERTAS, CHREMYLUS, BLEPSIDEMUS.

- 415 **P**AUP. O qui facinus audax & impium, & nefarium
 Facere sustinetis homunculi miseri.
 Quo, quo? quid fugitis? nonne manebitis? CHR. ô Hercules.
 PAUP. Ego enim vos perdam malos male:
 Facinus enim audetis non tolerabile;
 420 Sed quale nemo alius unquam *est ausus*
 Neque Deus, neque homo; adeoque periistis.
 CHR. Tu vero quaenam es mulier? Pallida namque mihi videris esse.
 BL. Fortasse Erynnis est ex tragoedia.
 Et quidem vultum prae se fert furibundum & tragicum.
 425 CHR. At vero faces non habet. BL. Igitur plorabit *mox*.
 PAUP. Quam vero putatis me esse? CHR. Cauponam,
 Aut ovorum venditricem: non enim tanto
 Clamore nos adorta fuisses, cum nulla injuria à nobis sis affecta.
 PAUP. Siccine autem? annon vero gravissima perpetrastis,
 430 Qui me cogitatis ex omnibus locis ejicere?

Ita-

tabat senem esse Tiresiam cum quo loquebatur, sed sciebat.

vl. 423. Ἐρινυὶς ἐκ τραγωδίας] Respicit ad Aeschylii Eumenides; nam ibi introducitur Chorus quinquaginta Furiarum; quarum aspectus tam terribilis fuit, ut infantes animo desicerent, & gravidæ abortum paterentur, ut est apud illum, qui vitam Aeschylii scripsit; unde Julius Pollux Lib. IV. cap. 15. scribit, lege lata, ab illo tempore Chorum Tragicum esse ad minorem numerum redactum. Hunc locum Pollucis citaverat etiam Stanleyus ad vitam Aeschylii. Conjicit autem Blepsidemus Paupertatem esse Tragicam Furiam, ex lurido, terro, & terribili ejus aspectu.

vl. 425. δάδας] Furiæ, *auram cruentis manibus am-*

plexæ facem, ut loquitur Seneca, gerebant, πυρίδα πτο λαμπάδι περθεύωναι, *accensa lampade gaudentes*, ut est apud Aeschylum in Eum. vl. 1044. Paupertas ergo non est Erinny, cum non habeat tacdam: nec timendam itaque putat esse, sed male multandam dicit.

vl. 429. Ἄλλοθεν;] Ita omnes pristinae, recte. nuper Ἄλλοθεν. sine interrogatione.

vl. 431. Βάραθρον] *Locus profundissimus*. Athenienses in fossam quandam ipsiς Βάραθρον dictam injiciebant maledictos, ut Lacedaemonii in puteum; illuc ab utrisque Darii legati fuerunt conjecti, cum venissent ad petendam aquam & terram. Herodotus in Polymnia: εἰ μὲν αὐτίαν τὰς διττένας ἐς τὸ βάραθρον, οἷον, ἐς ἑτέρας ἰμεθαλίνας, ἐκίλειον γὰρ τε καὶ ὄδωσ ἐν περὶ τῶν φέρειν παρά βαρ.